XXIª jaro. Nº 299 (7) ☆ Monata ☆ Julio 1925

ESPERANTO

Oficiala organo de UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

JARA ABONO

Simpla abono . . . . 10.— Fr. Sv.
Kun la membreco de UEA . . . . 12.50 Fr. Sv.
Unu numero . . . . 1.— Fr. Sv.
Svisa poŝtĉeko I. 2310. — La abonoj komenciĝas en januaro

REKLAMO

Anonco (unu centimetra kolonero) . . . . 2.— Fr. Sv.
Anonceto (1 linio: 10 vortoj) . . . . . . 0.50 Fr. Sv.
Korespondado (1 enskribo) . . . . 0.75 Fr. Sv.
Vidu naciajn prezojn en la koncerna fako!

FONDINTO: HECTOR HODLER GVIDANTO: D-ro EDMOND PRIVAT
ADRESO DE LA REDAKTEJO KAJ ADMINISTREJO: 12, BOULEVARD DU THÉÂTRE, GENÈVE
La Redaktejo ne povas resendi manuskriptojn. Lasta dato por ricevo: la 15ª de ĉiu monato. Oni skribu tre legeble kaj konservu kopion.

KONGRESA PROGRAMO.

Vendredo, 31 Julio:

Vespere 8.30: Malfermo de la Somera Esperanto-Universitato. Alparoloj de la Rektoro kaj universitataj profesoroj. Prelego de S-ro Won Kenn pri la Penso de Konfucio. En la Ĝeneva Universitato.

* * *

Sabato, 1 Aŭgusto:

Matene 10: Kursoj kaj Prelegoj en Ecole de Chimie.

10.30: Kunsido de C. K. ĉe UEA-oficejo 12 Bd. du Théâtre.

Posttagmeze: Vizito al la Ligo de Nacioj.

Vespere 8.30: Interkonatiĝa vespero en ĝardeno des Bastions.

* * *

Dimanĉo, 2 Aŭgusto:

Matene 9: Diservo Katolika en Notre-Dame, prediko de pastro Carolfi. — *11.15:* Protestanta prediko de S-ino Margaret Blaise kaj Rud. Horner en Katedralo de St. Pierre. — Kunveno de framasonoj en rue Bovy-Lysberg.

Posttagmeze 2.45: Ĝardenfesto kaj Koncerto en Parko des Eaux-Vives. Kunsido de K. R.

Vespere 8.15: Solena malfermo de la Kongreso en Victoria-Hall.

* * *

Lundo, 3 Aŭgusto:

Matene 10: Kursoj kaj prelegoj, Fakoj, Kunsido de UEA-Komitato ĉe la Oficejo.

Posttagmeze 1.45: Ekskurso en vaporŝipo sur Lago Ĝeneva (foiro el Jardin Anglais, apud Monument National).

Nokte 9.15: Balo en naciaj kostumoj. — La C. K. oficiale akceptos ĉiujn kongresanojn individue ĉe la eniro en la Palaco de l' Akceptejo (Bâtiment Electoral).

Mardo, 4 Aŭgusto:

Matene 10: Kursoj, Prelegoj, Fakoj, Kunsido de K. R. kaj UEA kun C. K. en Palaco Eynard.

Posttagmeze: Promenado. Fakoj.

Vespere 8.15: Ĝenerala Kunsido de la Kongreso. Raportoj de la Akademio, C. K. kaj UEA, en Victoria-Hall.

* * *

Merkredo, 5 Aŭgusto:

Matene 10: Kursoj, Prelegoj, Fakoj, Kunsido de la Lingva Komitato en Palaco Eynard.

Posttagmeze: Ekskursoj. Fakoj.

Vespere 8.30: Teatra prezento de „Ginevra“, lirika dramo originale verkita de D-ro Privat, en la Urba Granda Teatro (Place Neuve).

* * *

Ĵaŭdo, 6 Aŭgusto:

Matene 10: Kursoj, Prelegoj, Fakoj, Kunsido de K. R. kaj UEA kun C. K. en la Palaco Eynard.

Posttagmeze: Promenado. Fakoj.

Vespere 8.15: Solena memorfesto al D-ro Zamenhof en Victoria-Hall.

* * *

Vendredo: 7 Aŭgusto:

Matene 10: Eventuala fermа kunsido (se oni ne povis jam fermi ĵaŭde vespere) en Victoria-Hall.

Malkara partopreno al Ĝeneva Kongreso.

Responde al urĝa peto la Loka Komitato vendos ĝis la 20-a de Julio plej malfrue bluajn biletojn je 80 svisaj frankoj por kongreskotizo, balo, teatro, ŝipekskurso kaj kvintaga loĝado kaj manĝado en pensiono, de Dimanĉo, 2 Aŭg. ĝis Ĵaŭdo, 6 Aŭg. inkluzive.

☛ Akceptejo en Bâtiment Electoral, apud Place Neuve. ☚

EL NATURO KAJ SCIENCO

Defendo de la moderna infano.

La infanoj estas floroj. Ili estas poemoj. Ili estas la majstroverkoj de Dio, la artisto. Preskaŭ ĉiuj infanoj havas ĉarmon. Kiam, aldone, ili estas belaj kaj bonaj, ili regas ĉie la homan koron.

Oni kelkafoje plendas pri la kulpoj kaj peketoj de la moderna infano. Sed la infano, ĉu de hodiaŭ, ĉu de antikvaj tempoj, fundamente restas la sama. Nur ŝanĝiĝis, pro multaj cirkonstancoj, la gepatroj; kiuj, nuntempe, ofte kun plej bonaj intencoj, fordonas sin al la plezuroj aŭ eksterdomaj devoj de la plenaĝula vivo, kaj lasas siajn plej grandajn trezorojn al la zorgado de aliaj, tiamaniere evitante la praktikon de tiu amo inter gepatroj kaj idoj, kiun, preskaŭ ĉiam, aliaj animaloj vidigas al la observanto.

Estas vere, ke la moderna infano ĝuas neordinarajn avantaĝojn. Ĝi ne plu estas malgranda sklavo laboranta en fabrikejo, en minejo, en kamentuboj, aŭ tutan tagon sur la kampoj. Ĝi ne plu devas studi de frumateno ĝis la nokto. Ĝi ne plu devas silenti dum la manĝoj, kaj eviti la ludojn kaj eĉ la rideton dimanĉe aŭ dum ĉeesto de vizitantaj. Ĝi ne plu estas ignorata. Kontraŭe, ĝi nun estas la temo kaj la kialo de multaj ŝtataj leĝoj. Ĝiaj studoj fariĝas ludoj. Estas malpermesate ĝin trolaborigi. Preskaŭ ĉie, ĝi estas dorlotata kaj publike aklamata.

Eble hodiaŭ la moderna infano en mezklasa familio kun bonaj gepatroj, kiuj ĝin gardas kaj edukas larĝanime kaj tute saĝe, la moderna infano, kiu, eĉ en lernejo, povas vestiĝi preskaŭ tiel malpeze kiel antikva greko, kaj instruiĝi pri muziko, ritma kaj nudpieda dancado, pri sun- kaj akvobaniĝoj, kaj ĉiu ebla sporto, estas pli feliĉa ol infano de iu alia epoko, pasinta aŭ eĉ estonta. Sed tamen, multaj infanoj *ne* estas feliĉaj kaj plendoj kontraŭ ili ofte aŭdiĝas. Kial?

Ĉu eble estas, ke la amo ne sufiĉe videbliĝas al ili?

La kvazaŭ perfekta patrino de hodiaŭ studas la psikologion de la infano, ŝi elektas modernan lernejon; reguligas la malgrandan vivon per moderne eltrovitaj (sed vere malnovaj) leĝoj pri la manĝo, dormo kaj ekzercado, kaj tiam ŝi kontentiĝas tro ofte, ke aliaj plenumu ŝiajn devojn je la karuletoj. Ho jes, ŝi scias, ke la infano bezonas amon, sed la modernaj instruistoj ĉiuj amas infanojn, kaj, cetere, ŝiaj propraj okupoj en la mondo estas tiel multaj, ke ŝi ne havas tempon ludi mem kun siaj idetoj. Vidante la rezultojn, ofte mi dubas, ĉu ŝi ne estas iom malpli sukcesa ol la malnov-moda patrino, kiu estis gvidata *nur de la komprenanta kaj ĉiam sindona amo*. Mi kredas, ke neniu manko en infana vivo egalas la mankon de praktike amanta patrino.

Oni plendas, ke infanoj estas nature kruelaj, sed laŭ mia longa kaj atenta observado la krueleco estas tute nenormala. La infana koro, gvidata de unuaj tagoj, estas plena de kompato al la floroj, al la bestoj, al la homoj.

Oni plendas pri ia speco de hodiaŭa „impertinenteco“, sed oni ne devas forgesi, ke nuntempe oni, tute prave, kuraĝigas la sinaserton kaj malkaŝiĝemon ĉe infanoj. Kaj certe nenio estas pli bela ol la „malfermita libro“ de la juna, arda, naiva koro de la homa ido.

Estas riproĉate, ke la infanoj estas nature malobeemaj, sed ankaŭ tio ne estas vera. La infano amas esti sendependa, sed ĝi ankaŭ atendas esti aŭtoritate gvidata. Kiam ordonoj ofte ne estas obeitaj, tiam ĝenerale oni trovas, ke la gepatroj mem estas sendisciplinaj, aŭ ke la ordonoj ne estas justaj.

Plue oni kulpigas, ke infanoj ne ŝatas labori. Sed mi mem ofte konstatis la malon. Se infanoj ne ŝatas labori, tio venas de la gepatroj, kiuj ne instruis, ke oni povas ami la laboron; ke en la laboro mem estas ludo, ĝojo, atingado kaj honoro.

La ĉefa infangvidanto devas ĉiam esti la patrino. Ŝi mem povas tute facile, havante bonvolon, instrui infanojn pri la korpo, naturo, menso kaj pri la koro; sed ĉefe, ŝi instruu la signifon de tri simplaj vortoj: *ami, doni* kaj *konstrui*.

Se la infano lernas ami ĉiun homon, beston kaj planton, laŭeble kaj laŭbonsence; tiam neniam ĝi povos almiliti aŭ vundi.

Se ĝi instruiĝas trovi plezuron en tero, maro, ĉielo, en suno, pluvo kaj vento, en ekzercado kaj laboro, neniam ĝi povos esti malfeliĉa aŭ izolema.

Kiam ĝi instruiĝis esti sendependa kaj sinfida, kiam ĝi scias konstrui kaj krei, neniam ĝi fariĝos la *detruema* speco de nihilisto.

Se de la unuaj semajnoj ĝi lernas la sinkontrolon, se oni instruas al ĝi la deziron donaci kaj nur parton preni je bongustaĵoj, kaj je la belaj kaj amuzaj ludiloj kaj libroj, se eventuale ĝi konscias pri la ĝojo doni siajn proprajn servojn al la proksimulo, tiam neniam ĝi povos fariĝi malpli ol tiu vera socialisto, kiu feliĉigas ĉiun, kun kiu li rilatas.

Se per agado, legado kaj fine per Esperanto mem, la infano lernos studi la karakteron de aliaj homoj kaj ĉiam pripensi la vidpunktojn de aliaj, tiam ĝi eventuale fariĝos tiu nuna malofta, justa, ĉion-komprenanta homo.

Margaret L. Blaise.

Marrakeŝ.

Venante el la nova maroka urbo *Casablanca,* post kiam oni transpasis senhoman kaj senakvan, grizan kaj malgajan landon, oni ekvidas kelkajn palmojn, iom da akvo, poste olivarbojn, arbaron: tio estas Marrakeŝ. Tiu vidaĵo ripozigas la okulojn brulitajn de la varmega suno. Estas vespero: oni vidas ankoraŭ la blankajn montarojn; jam, lumetoj ruĝaj, flavaj, blankaj, verdaj ekbruliĝas, kaj oni pasas sub la freŝaj eŭkaliptoj...

Tiu granda urbo estas mirinda, pro la ĝardenoj, la arbaroj kiuj donas freŝon kaj vivon al tiu svarmanta popolo kies krioj kaj kantadoj leviĝas al la ĉielo. Estas kvietigistoj de serpentoj, ĉarlatanoj kiuj ridigas, kuracistaĉoj kiuj laŭdas siajn komercaĵaĉojn entenitajn en boteletoj, saketoj aŭ konservaĵaj ladujoj, ĉiam al la sama popolo kvazaŭ indiferente sidanta ĉirkaŭ ili. Alte staras en Marrakeŝ granda minareto el moskeo nomita Kutuloja; tiu turo estas unu el la plej belaj verkoj de l' marokana arto, ellaborita de la granda sultano Jakub el Mansur, samtempe kiel la Hassan-Turo de *Rabat* kaj la Giralda de *Sevilla.*

Alia moskeo ellaborita ankaŭ de la sama sultano estas la moskeo El Mansur kiu havas lian nomon. Sur la turo vidiĝas grandaj fendoj. La legendo diras, ke tiuj fendoj estas la rezultato de komploto de iaj malliberitaj kristanoj kiuj volis detrui la moskeon vendrede dum la granda preĝo de l' tagmezo. Ilia komploto malsukcesis: la mahometanoj konkludis ke Dio estis puninta la kristanojn, kaj de tiu malproksima tempo la moskeo ĉiam staras. Apud tiu moskeo troviĝas Tomboj de la Saadaj Sultanoj, kie estas mirindaj volboj skulptitaj, apogataj sur blankaj marmoraj kolonoj. Tie ripozas la Saadaj Sultanoj kiuj reĝis de 1550 ĝis 1660, kaj iliaj familioj.

Grandaj ĝardenoj kiel la Agdal kaj la Menara troviĝas en Marrakeŝ. Ili estas plantitaj je oranĝ- kaj oliv-arboj kaj enhavas grandajn basenojn.

Sed la plej mirinda estas vizito al la kvartalo de komercistoj kaj metiistoj. Jen strateto kovrita de kanoj kie estas ŝu-

istoj; oni marŝas, pasante, sur ledoj sternitaj sur la strato, en la kazematoj ili laboras vigle; poste, la komercistoj kaŭrantaj malantaŭ la kestoj kun teo, daktiloj, figoj. Aliaj fabrikas korbojn, kelkaj estas forĝistoj aŭ lignaĵistoj, ĉiuj kiuj havas saman metion estas arigitaj en sama strato aŭ kvartaleto. Oni ankaŭ fabrikas plugilojn, ŝloseblajn kestetojn. Poste, ni vidas vendistojn de „belari" (marokaj ŝuoj), vendistojn de diverskoloraj vestoj; pli malproksime la oraĵistoj, ili estas judoj; iliaj produktoj estas vere artaj. Sed la stratoj estas embarasataj pro amasiĝo da kamparanoj kaj montanoj kun siaj azenoj kaj kameloj, kies kapoj venas ĝis la kanaj volboj kiuj ŝirmas la straton kontraŭ la suno. Ĉiam oni aŭdas kriojn aŭ disputojn pro kelkaj moneretoj, inter judoj kaj mahometanoj; la gardkriojn: balek! balek! kiu signifas: redonas cian animon! Kiom figuroriĉa estas ilia lingvo!

Sed subiras la suno, kaj el ĉiuj mosketuroj oni aŭdas la alvokojn al preĝado!...

Pierre Carrière, Amizmiz, Maroko.

Statistiko de Genève.

Ĝeneva kantono areas 282 kv. km., el kiuj 195 kampaj, 25 arbaraj, 9 vinberkulturaj. Ĝeneva lago (Lemano) estas plej granda el la svisaj, ĝi okupas 581 kv. km., profundas 310 m., kaj altas 375 m. super mara nivelo. La urbo mem staras inter 400 kaj 410 m. da alteco. Meza jara temperaturo de Ĝenevo estas 10°.4, sama kiel de Montreux. Plej varma monato estas julio kun 21°.7. En la 1920 Ĝeneva kantono havis 171 254 loĝantojn. La urbo mem havis en la 1923 nur 129 900 loĝantojn. Depost la 1918, kiam la urbo havis 140 000 loĝantojn, ĝi konstante malgrandiĝas laŭ la homnombro, pro ĝenerala ekonomia krizo en Eŭropo. En la 1920 en Ĝenevo vivis 60 605 viroj kaj 74 454 virinoj, el kiuj nur 27 000 geedzaj paroj, 66 984 gefraŭloj, 11 045 gevidvoj, 3047 eksgeedzoj. Laŭ religio la Ĝenevanoj estis 68 018 protestantoj, 57 744 katolikoj, 2815 izraelidoj, 1400 grekortodoksoj, 200 mahomedanoj, k. a. Laŭ la nacieco 40.000 Ĝenevanoj, 53.000 svisoj, 43.000 fremduloj: 23.000 francoj, 12.000 italoj, 3000 germanoj, 1400 rusoj, 850 britoj, 600 poloj, 500 amerikanoj, 400 belgoj, 300 nederlandanoj, 300 aŭstrianoj, 250 ĉeĥoj, 240 azianoj, 150 afrikanoj, 20 aŭstralianoj k. m. a. Ĉiujare naskiĝas en la urbo ĉirkaŭ 1500 kaj mortas 1600 gehomoj. Por tio ekzistas 290 kuracistoj, 88 akuŝistinoj, 84 dentistoj, 57 apotekoj. El infektaj malsanoj estas konataj nur la infanaj: morbilo, kokluŝo, skarlatino, varioleto, difterio, krupo. En la 1921 la kantono nombris 7174 gebovojn, 4415 porkojn, 3487 ŝafojn, 2916 ĉevalojn, 2648 kaprojn. Hidraŭlika forto de 23.000 ĉevalpovoj funkciis por industrio, kie estis 10 000 laboristoj. En 23 ŝparkasoj amasiĝis 114.000.000 sv. fr. En la kantono funkciis 6000 aŭtomobiloj, kamionoj, motorcikloj. 11.000 abonintoj uzis telefonon.

* * *

Nomaro de grandaj nombroj.

Prof. G. Du Pasquier (Neuchâtel) en sia prelego farita al 47a konferenco de l'Association Française pour l'avancement des sciences (Bordeaux 1923), proponis jenan sistemon de franclingva nombronomado:

million	$= 10^{6}$	= 1 000 000
milliard	$= 10^{9}$	= 1 000 000 000
billion	$= 10^{12}$	= 1 000 000 000 000
billiard	$= 10^{15}$	= 1 000 000 000 000 000
trillion	$= 10^{18}$	= 1 000 000 000 000 000 000
trilliard	$= 10^{21}$	= 1 000 000 000 000 000 000 000
quadrillion	$= 10^{24}$	= 1 000 000 000 000 000 000 000 000
quadrilliard	$= 10^{27}$	= 1 000 000 000 000 000 000 000 000 000
millionard	$= 10^{60}$	
bimillionard	$= 10^{120}$	
trimillionard	$= 10^{240}$	

 LITERATURO

Dialogo inter homo kaj simio.

Jader Carvalho.

La simio: Mi estas la Simio.

La homo: Mi estas la Homo.

La simio: De tie ĉi, de tiu ĉi branĉo, mi ĉeestas ĉiujn viajn sensencaĵojn, kaj mi mokridas ilin. Ve al vi! mizera naiva homo!

La homo: Pesta simio! Kia kuraĝo la via! Ĉu vi ne vidas, ke mi estas la homo? Ĉu mi jam ne diris tion al vi? Mi ne mokridas vin, vian komikan sintenadon, vian voston, ĉar mi ne povas perdi la tempon mokante pri simioj. La idealo pri perfekteco allogas min! Kaj vi, kion vi faras, kiu permesas al vi mokridi la homon? Ĉu pro tio ke li ne suriras la arbojn rapide kiel vi, kaj ne havas voston por balanciĝi? Dum vi dormetas sur tiu branĉo, mi atingas la ĉielbluon, subiras la maran profundaĵon, esploras la terajn misterojn...

La simio: La vermoj amas la vivon subteran...

La homo: La elektro, la ĥemio, la astronomio igas min ĉiopova sur la tero. Estas mia regno la tero.

La simio: Inter viaj similuloj, unu, kiun mi konsideras freneza, kiu foruzis sian tutan vivon, sur paĝoj kaj paĝoj, por mezuri, analizi tutan ekziston — nian skeleton — konkludis, (ho malsaĝulo!) ke vi estas nia filo! Vi kiu estas tiel sovaĝa! Vi kiu diigas la intereson! Vi kiu kulturas la ambicion! Vi...

La homo: Darwin...

La simio: Mizera Darwin! Estis necese plialtigi la homan specon. Kaj li montris min kiel patron de la homaro. Egoista! Li deziris plialtigi sin mem!

La homo: Viaj paroloj impresigas min. Mi ne povas plu moki vin, kvankam mi deziras ridi. Kia bona nescieco la via! Mi diras la bona, ĉar mi ne volas diri malmodesta...

La simio: Nu? Ĉu vi supozas vin ĉio-pova sur la tero? Ĉu vi ĉion faras? Kial do, foje, — por ne diri ĉiam — mi vidas vin malĝoja? Ĉu tial ke vi ne estingas la animsuferojn, vi kiu sendolorigas la korpon? Kial vi mortas? Kial vi ne vivas eterne kiel la Dioj, kiujn vi senpripense kreis kaj disigas tra la libroj, temploj kaj mondoj? Kial vi ne fariĝas reganto de la psikaj fortoj — alia mondo misterplena kaj subtila, tiel multampleksa kiel la nia, kiun viaj okuloj vane penas enpenetri, kaj kien via scienco ne eniris, neniam eniros?

La homo: Ĉu vi scias kial vi ekzistas, simio?

La simio: Nur nun vi min komprenas, sensenca homo! Ne! Mi ne scias de kie mi venas kaj kien mi iras. Mi ne esploras, mi ne studas. Nesciante, kiel vi nomis min, mi elpensis tion kion via scienco, viaj teleskopoj, viaj mikroskopoj neniam sukcesis elpensi! Sen la helpo de kompendioj de historio, de psikologio; sen grandaj neutilaj metodoj, mi atingis — senkonscie, vi eble diros — la celon kiun vi neniam atingos! Meze de la arbaro; aŭdante la fontomurmurojn kaj la birdokantojn; apud la riveroj kaj lagoj spegulantaj min; surirante la kupolojn de ĉiuj arboj; la rigardo senpasia sub la sunbriloj; ne demandante; ne kalkulante; ne mezurante; mi trovis, ho mizera homo! la ŝlosilon de la feliĉo!!!

El la portugala tradukis
Francisco Falcão
Ceará (Brazil.)

Somero.

K. de Kalocsay.

Ĝis limoj de l' vido ondadas tritikoj
Jen flava mareg' sub ardanta sunbrilo...
Sub propra la ŝarĝo jam antaŭ falĉilo
La kapojn ekklinas humile la spikoj.

Virino benata, la Tero Patrino
Infanojn alvokas: do venu, ho homoj,
Kaj suĉu el sukoj kaj el la aromoj,
Infanoj avidaj, do venu al sino.

Kaj ili alvenas, kaj venas ne vane,
Kaj falas la beno abunde, sen fino
Patrino amanta ĝin ŝutas plenmane.

Sopir' min ekkaptas: per pia kapklino
L'adoron ekmontri kaj fali infane
Sur bruston benatan de l' Tero-Patrino.

El „Mondo kaj Koro".

* * *

Malsaneta ofte estas mia koro...

Malsaneta ofte estas
Mia koro..
— Kormalsano! juĝatestas
La doktoro..
Sekvi devas mi konsilón
Malgraŭvole:
La dieton kaj trankvilon
Senpetole!..
Ribeleta tamen estas
Koro mia
Kaj junece ĝi protestas
Kontraŭ tio..
— Ne dieto, ne trankvilo —
Ne, doktoro!.
Mi malsanas pro — pikilo
De l'Amoro..

Fez.

* * *

La Ĝojo.

Akompanas min la ĝojo
sur flugiloj de l' anĝelo,
Mia suno sur la vojo,
kiu brilas de l' ĉielo
tra la landoj, tra la mondo!

Velveturu tra ondnuboj
mia ŝipo al la helo!
En la nokto de la duboj
ĝojo estu via velo
tra la maro, tra ventegoj!

En la devo kaj laboro
staras mia belà stelo!
El konfliktoj de la koro
ĝojo gvidas al la celo
tra la vivo, tra la morto!

F. J.

Semantoj

Ni eliras je matena horo,
Kiam brilas roze horizonto,
Plugi kampon, plugi por estonto,
Kio estas nia pen-laboro.

Ni eliras je matena horo
Kaj kun spin' klinita kampon ŝiras,
Sub piedoj ter' libere spiras
Kaj al ni ridetas la aŭroro.

Poste semas, semas ni senlace,
En la nigran teron semon ĵetas —
La ĉielon poste ni preĝpetas,
Ke la kampo nia kresku pace.

Kiam venos la rikoltmomento,
Novan semon havos ni en domo
Kaj atendos ĝis ripozos homo
Por kun freŝa ĝin eksemi sento.

Ni eliras je matena horo,
Kiam roze brilas horizonto,
Plugi kampon, plugi por estonto,
Kio estas nia pen-laboro.

Stanislaw Braun.

Novaj libroj.

Kontraŭ Dio. Ateista Krestomatieto. Sennacieca Asocio Tutmonda, Eldona Fako Kooperativa, Leipzig. 1925.
28 paĝoj, $14^1/_2 \times 22^1/_2$ cm. Prezo: 0,35 M.

Batalantoj por la Homara Paco de *D-ro Winfried Fricke.* La Batalanto-Eldonejo, Hannover, Germanlando. 1925.
24 paĝoj, $16 \times 23^1/_2$ cm. Prezo: 0,40 M.

Vi sola, Esperanto, povas fari tiajn miraklojn! Unuakta originala teatraĵo. *Arturo Ghez*
A. Paolet, eldonanto, S. Vito al Tagliamento. 1924.
40 paĝoj, $8^1/_2 \times 12$ cm. Prezo: 1,50 l.

La Kemio de l' Universo de Prof. *A. Fersman.* Biblioteko de Sennaciulo. Serio: Moderna Scienco. SAT. Eldona Fako Kooperativa, Leipzig. 1925. El rusa lingvo tradukis S. Rublev.
79 paĝoj, 11×15 cm. Prezo: 1 sv. fr.

Oficiala Jarlibro de la Esperanto-Movado 1925. 13ª jaro. Universala Esperanto-Asocio, Genève.
472 paĝoj, $11^1/_2 \times 16^1/_2$ cm. Senpaga por la anoj.

Bahaj Instruoj. (Sen nomo de la tradukinto kaj sen dato, loko, prezo).
16 paĝoj, 11×15 cm.

Ne prokrastu ĝis morgaŭ
kion vi povas fari hodiaŭ
sendu al ni hodiaŭ
vian aliĝon!

KONGRESA BULTENO

de la XVII. Universala Kongreso de Esperanto en Ĝenevo, 2-7 Aŭg. 1925

Listo de Kongresanoj.

381. S-ro Grimmitt, Vincent, London, Anglujo.
382. S-ino Grimmitt, Sally, London, Anglujo.
383. S-ro D-ro Briquet, Maurice, Lille, Francujo.
384. F-ino Hüblowa, Franciszka Lwow, Polujo.
385. S-ro P. Carolfi, Modesto, Cortemaggiore, Italio.
386. S-ro Warden, John Mabon, Edinburgh, Skotlando.
387. F-ino Anderson, Elsie, Edinburgh, Skotl.
388. F-ino Anderson, Euphemia, Burntisland, Skotl.
389. F-ino Anderson, Sarah West, Blairgowrie, Skotl.
390. F-ino Baird, Jane, Edinburgh, Skotl.
391. F-ino Breck, Agnes, Edinburgh, Skotl.
392. F-ino Cochrane, Isabella, Dunfermline, Skotl.
393. S-ro Forbes, James Thoms, Dundee, Skotl.
394. S-ino Forbes Tryphena Sellars, Dundee, Skotl.
395. F-ino Gibson, Annie Sanderson, Edinburgh, Skotl.
396. S-ro Hunter, George Barron, Edinburgh, Skotl.
397. F-ino Inglis, Margaret, Kirkcaldy, Skotl.
398. S-ino Miller, Mary Seath, Edinburgh, Skotl.
399. F-ino Miller, Marjorie Seath, Edinburgh, Skotl.
400. F-ino Morrison, Annie, Glasgow, Skotl.
401. F-ino Muir, Mary O., Edinburgh, Skotl.
402. F-ino Wight, Annie Goldis, Edinburgh, Skotl.
403. F-ino Lanigan, Amy, Manchester, Anglujo.
404. F-ino Judd, Lilian, London, Angl.
405. F-ino Heiligenstein, Louise, London, Angl.
406. S-ro Holmes, John Thomas, Baildon, Angl.
407. S-ino Holmes, Mary, Baildon, Angl.
408. S-ro Steinhauer, Hans, Trautenau, Ĉeĥoslov.
409. S-ro Caumont, Armand, Basel, Svislando.
410. S-ro Dreiskemper, Alfons, Essen-Borbeck, Germ.
411. S-ro P. Läufer, Albert, Mainz, Germ.
412. F-ino Humbert, Nathalie, Neuchâtel, Svisl.
413. S-ro Michling, B., Altona, Germ.
414. F-ino Zimmermann, Anna, Frankenberg, Germ.
415. S-ro Funk, Heinrich, Fulda, Germ.
416. S-ro Elsner, Hans, Waldenburg-Altwasser, Germ.
417. S-ro Wolf, Jules, La Chaux-de-Fonds, Svisl.
418. S-ino Wolf, J., La Chaux-de-Fonds, Svisl.
419. S-ro Wolf, Charles, La Chaux-de-Fonds, Svisl.
420. S-ro Pirr, Heinz, Berlin-Lichtenberg, Germ.
421. S-ro Dreher, Leopold, Krakow, Polujo.
422. S-ro Goldfeder, Szyja, Hoszcza, Polujo
423. S-ino Wildish, Elizabeth. Eva, Hastings, Angl.
424. S-ino Gillett, Mary C., Banbury, Angl.
425. S-ro Gillett, J. Bernard, Banbury, Angl.
426. S-ro Kriss, Juliusz, Krakow, Polujo
427. S-ro Jackel, Herbert, Bodenbach, Ĉeĥoslov.
428. S-ro Göll, Karl, Bodenbach, Ĉeĥoslov.
429. S-ro Treude, Wilhelm, Köln, Germ.
430. S-ro Meyer, Wilhelm, Auerbach i. V., Germ
431. S-ro Freund, Siegmund, Breslau, Germ.
432. S-ino Freund, Lotte, Breslau, Germ.
433. F-ino Weinsberg, Regina, Krakow, Polujo.
434 S-ro Prof. Bujwid, Odo, Krakow, Polujo.
435. S-ro Deligny, Ernest, Saint-Omer, Francujo.
436. F-ino Deligny, M., Saint-Omer, Francujo.
437. S-ino Kozma, Nora, Budapest, Hungarujo.
438. F-ino Donat, Elisabeth, Stettin, Germ.
439. S-ro Bednar, Josef, Brno, Ĉeĥoslov.
440. S-ro Rae, William, Edinburgh, Skotl.
441. S-ro Stevens, Carel Max, den Haag, Nederlando.
442. S-ino Theodore, Mary, Llanfair, Angl.
443. S-ro Tredgold, Robert Ralph, London, Angl.
444. S-ro Kötz, Bernhard, Leipzig, Germ.
445. S-ino Kötz, Gertrud, Leipzig, Germ
446. S-ro Omlor, Ernst August, St. Ingbert, Saarteritorio.
447. S-ino Omlor, Maria, St. Ingbert, Saarteritorio.
448. F-ino Reymond, Marie, Lausanne, Svisl.
449. S-ro Ulaortua, Pedro, Deusto ap. Bilbao, Hisp.
450. S-ro Diaz, Alberto, Portugalete, Viscaya, Hisp.
451. S-ino Apostolowska, Aurelia, Varna, Bulgarujo.
452. S-ro Dreiskemper, Franz, Recklinghausen, Germ.
453. S-ro Gehrmann, Josef, Recklinghausen, Germ.
454. S-ro Gehrer, Edvino, Bregenz, Aŭstrio.
455. S-ro D-ro Kozma, Karlo, Budapest, Hungarl.
456. S-ro Ledineg, Friedrich, Leibnitz, Aŭstrio.
457. F-ino Taussig, Hermine, Praha-Vinohrady, Ĉeĥoslov.
458. F-ino Kennedy, Annie Mc Lean, Glasgow, Skotl.
459. S-ro Grunewald, Alfred, Seifhennersdorf, Germ.
460. F-ino Lapp, Augusta, Genève, Svisl.
461. S-ro D-ro Fulda, Robert, Berlin, Germ.
462. S-ro Friedrich, Karl, Freital-Döhlen, Germ.
463. S-ro D-ro Synek, August, Bielsko, Polujo.
464. S-ro Bienenstock, Samuel, Bielsko, Polujo.
465. S-ino Witz, Milly, Praha, Ĉeĥoslov.
466. S-ro D-ro Krenicki, Jozefo, Warszawa, Polujo.
467. F-ino Berry, Evelyn, Manchester, Angl.
468. F-ino Laade, Marie, Berlin-Südende, Germ.
469. F-ino Ludvikova, Marie, Praha-Karlin, Ĉeĥoslov.
470. S-ino Brückner, Helene, Glauchau i. S., Germ.
471. S-ino Hiecke, Ernestine, Glauchau i. S., Germ.
472. S-ro D-ro Döhler, Walter, Riesa, Germ.
473. S-ro Kröber, Karl, Riesa, Germ.
474. S-ro Bühring, Oskar, Leipzig-Reudnitz, Germ.
475. F-ino Löffler, Else, Stuttgart, Germ.
476. S-ro Strassert, Heinrich, Berlin-Steglitz, Germ.
477. S-ro Ŝapiro, Jakobo, Bialystok, Polujo.
478. S-ro Henkel, Hugo, Fulda, Germ.
479. S-ro Adrian, Conrad, Verl, Germ.
480. F-ino Adrian, Gertrud, Münster i. W., Germ.
481. F-ino Dovey Emily, Brighton, Angl.
482. S-ro Johannes, Albert, Düsseldorf, Germ.
483. S-ro Prescher, Felix, Lindau a. B., Germ.
484. S-ro Kesik, Herold, Bratislava, Ĉeĥoslov.
485. S-ro Köhler, Karl, Essen (Ruhr), Germ.
486. S-ro Pöll, Heinrich, Salzburg, Aŭstrio.
487. S-ino Steinsky, Höllrigl, Herta, Salzburg, Aŭstrio.
488. S-ro Wendler, Arthur, Lindau a. B., Germ.
489. S-ino Indra, Klaudija, Riga, Latvio.
490. F-ino Fassbind, Elisabeth, Berlin, Germ.
491. S-ro Engelmann, Alfred, Rosny-sous-Bois, Francujo.
492. S-ino Hardcastle, Flora, Shipley, Angl.
493. S-ro Hardcastle, William, Shipley, Angl.
494. S-ro Glöckner, Paul, Pirna a. E., Germ.
495. S-ro Richter, Rudolf, Pirna a. E., Germ.
496. S-ro Roschers, Johannes, Harthau, Germ.
497. S-ro Israelsen, Marius, Hillerid, Danujo.
498. S-ro Höhn, Gustav, Zürich, Svisl.
499. S-ro Karsch, Johannes, Lausa-Weixdorf, Germ.
500. S-ro Frischknecht, Jakob, Waldstatt, Svisl.

Loĝado por ne-mendintoj de turistaj biletoj.

Al la samideanoj ne-mendintaj turisťan bileton de UEA la Loka Organiza Komitato dissendis la sekvantan cirkuleron:

Tre estimata samideano,

Ni komunikas al vi liston de hoteloj en Genève kun prezo de simpla ĉambro kun 1 lito por la nokto, sen matenmanĝo.

La matenmanĝo ĝenerale kostas en Genève 1.50—2.50 sv. fr. laŭ la hotelo.

Bonvolu elekti mem la hotelon, kiun vi preferas kaj sendi al ĝi la enmetitan leteron kun via mendo, aldonante la poŝtkarton, por ke vi ricevu konfirmon de la hotelo mem. Se vi ne ricevos ĝin bonvolu plendi al ni.

Por la adresaro de la kongresanoj ni petas, ke vi ankaŭ sendu al ni la alian verdan poŝtkarton, indikante la hotelon, kiun vi elektis.

Kun kora danko kaj bondeziroj al via vojaĝo ni salutas vin

XVII. Universala Kongreso de Esperanto
Loka Organiza Komitato.

* * *

Hôtel de .... Genève.

Monsieur le Directeur,
Sinjoro Direktoro,

Veuillez me réserver .... chambre á .... lit au prix de
Bonvolu rezervi por mi ..... ĉambro(j)n kun ..... lito(j) por la prezo de
.... frs. pour le .... 1925.
.... sv. fr. por la .... 1925.

Je vous serais très obligé de bien vouloir ne répondre
Mi estos tre danka al vi, se vi bonvolus respondi al mi
le plutôt possible en employant la carte postale ci-jointe.
kiel plej eble baldaŭ, uzante la ĉi-kunan postkarton.

Le .... 1925.
La .... 1925.

* * *

Listo de hoteloj.

	sv. fr.
Hôtel des Bergues (unuagrada), apud la lago	de 10.00
Beau-Rivage „ „ „ „	de 9.00
Touring-Balance	de 5.00
Hôtel des Familles, apud la stacidomo	de 5.00
Hôtel Genève et Brésil, apud la stacidomo	de 5.00
International-Terminus, apud la stacidomo	de 5.00
Victoria	de 5.00
Bristol, apud la stacidomo	de 4.00
Suisse, „ „ „	de 4.00
Hôtel des Alpes	de 3.50
Hôtel de l'Europe	de 3.50
Regina, apud la lago	de 5.00
Strasbourg	de 3.50
Nouvelle Poste, apud la stacidomo	de 3.00
Bourgogne, „ „ „	de 3.50

Neniu el tiuj hoteloj estas pli malproksime ol 10—15 minutoj de la kongresaj ejoj

TRA LA MONDO ESPERANTISTA

La movado en Ruslando.

Post la muro, kiu apartigas nin de la rusaj esperantistoj, la movado disvolviĝas, aperas novaj libroj, lerniloj, gazetoj, estas fondataj grupoj kaj kursoj. Eĉ samideanoj, kiuj loĝas en tiuj landoj mem, ne havas la kompletajn informojn, pro la vasteco de la teritorio. Hodiaŭ ni prezentas la resumon, kiu donas proksimuman ideon pri la movado

En pli ol 150 urboj kaj en multaj vilaĝoj de U. S. S. R. funkcias grupoj kaj kursoj. En *Moskva* oni disradias Esperanto-kurson, kaj preparas fondon de Esperanta Teknika Instituto, oficiale permesita de la Regna Instrua Fako. Komence de aŭgusto okazos V-a Ruslanda Kongreso, la II-a Sovetlanda. La Centra Kontrolejo de la Regna Federacio oficiale adoptis Esperanton por la eksterlanda korespondado, kaj ĝi pagas honorarion al la aŭtoroj de l' verkoj kaj informoj, utilaj por la sistema studado pri la organizaj kaj ekonomiaj demandoj.

Vigla movado estas en la provincaj regionoj: Kaŭkazo, Krimeo, Siberio, Tatario, Turkestano, Uralio, Armenio, k. a.

La ĉefa gvidanto de l' movado, S-ro *Ernest Dresen*, publikigas grandan libron pri la Mondlingva Problemo, kiu estos por la ruslingvanoj la samo, kio estas por la franclingvanoj la „Histoire de la Langue Universelle" de Couturat kaj Leau.

En *Kiev* agas S-ro Devjatnin kun siaj kunlaborantoj. Dum lastaj jaroj tie okazis 100 paroladoj pri nia lingvo. En la Akademio raportis pri Esperanto S-ro Paniŝevski. Per speciala aranĝo estas malpermesitaj aliĝoj al UEA kaj la delegita servado. Oficiale havas monopolan rajton ekzisti nur Sov. Esp. Servo kun siaj filioj, en tuta Ruslando kaj U. S. S. R.

Novaĵoj el Ameriko.

En *San Francisco*, California, fondiĝis nova grupo kun la parolanta klubo ĉe la oficejo de la delegito S-ro Brewster Ames, 690 Market Str., ĉambroj 309—10—11.

En *Milwaukee*, Wisconsin, la tiea Esperanto-Asocio nombras 100 anojn kaj kunvenas ĉiumonate en la Publika Biblioteko.

En *Rio de Janeiro*, Brazilio, estas inaŭgurita komerca kurso de nia lingvo ĉe la Asocio de Komercoficistoj. Dum la malfermo prezidis D-ro Miguel Calmon, ministro de la Terkulturo, Industrio kaj Komerco.

En *Santiago*, Chile, okazis kunveno de la nacia lingva subkomitato esperantista, dum kiu oni decidis restarigon de la Zamenhofa Klubo.

En *Cambridge*, U. S. A., la Bostona Esperantista Societo festis sian jarkunvenon kaj disradiis novaĵojn pri nia movado.

Grandaj Naciaj Gazetoj uzas Esperanton.

Bele ilustrita finna revuo *„Otavainen"* en Helsinki havas regulan Esperanto-fakon kaj presigas la kurson de S-ro Vilho Setälä.

Granda japana ilustrita ĵurnalo *„Ŝin-Aiĉi"* en Nagoja enhavas ĉiam Esperantan Kronikon, kompreneblan por ni insulon inter la strangaj kaj komplikitaj ĉino-japanaj hieroglifoj.

Konata belpresita *„Illustrierte Rundschau"* en Wien dediĉis al nia movado sian numeron, verdkolore presitan, kun 32 fotoj pri nia movado.

Riĉbilda revuo *„El Heroldo Naturista"* en Mexico estas daŭre favora al nia lingvo.

Bonega faka revuo *„Experimental Wireless"* en London regule donas kurson de nia lingvo.

Grava industria revuo *„L' Index des Industries du Cuir"* enhavas la resumojn kaj enhavtabelojn en tri lingvoj: Franca, Angla, Esperanta.

Ni laŭhazarde elektis sep ekzemplojn el diversaj landoj kaj specoj de l' periodaĵoj, kiuj ŝatas nian lingvon, kaj kies kompleta listo estas tro longa por la eta spaco de nia gazeto.

„La Revue Aéronautique de France" (Majo — Junio 1925) presigas bonegan artikolon de S-ro Archdeacon kaj *L' Ere Nouvelle* ĵus finis ĉiutagan felietonan aperigon de lia traduko de l' romano „Ĉu li?" de D-ro Valienne, tre interesa nova maniero atentigi la publikon pri la valoro de nia lingvo.

Esperantista Kongresa Dataro.

Julio	9—12:	Bulgara XII-a Kongreso en Sofia.
Julio	11—12:	Sveda Laborista Konferenco en Uddevalla.
Julio	24—26:	Sportula Laborista Konferenco en Frankfurt a. M.
Julio	25—27:	Rumana V-a Kongreso en Ploeŝti.
Julio	31—7. VIII.:	Somera Universitato en Genève.
Aŭgusto	1:	Antaŭkongreso en Bern.
Aŭgusto	2—7:	Universala XVII-a Kongreso en Genève.
Aŭgusto	5—10:	Ruslanda V-a Kongreso en Moskva.
Aŭgusto	11—15:	Sennacia V-a Kongreso en Wien.
Aŭgusto	13—16:	Katolika X-a Kongreso en Paris.
Septembro	13—15:	Itala X-a Kongreso en Bari.
Oktobro	16—18:	Japana XIII-a Kongreso en Kioto.

Kongreso de Liberpensuloj.

Internacia Lingvo sur la tagordo.

La XIXa Internacia Kongreso de Liberpensuloj sub aŭspicioj de la „Fédération Internationale des Sociétés de Libre Pensée" okazos 15—18 Aŭgusto en la *Hôtel des Societes Savantes, 28 Rue Serpente, Paris.* La Kongreso malfermiĝos la 15an, je 14.30. Dimanĉon 16a okazos diskuto pri internacia lingvo, kiam S-ro E. E. Yelland (London), en la nomo de la Internacia Ligo de Liberpensuloj, parolados pri Esperanto. Estas dezirinde, ke multaj samideanoj ĉeestu por subteni la paroladonton. Nia samideano Prof. Th. Hartwig, el Brünn, parolos pri „La Bavara Konkordato" la 17an de Aŭgusto. Kotizo 20 Frankoj. Petu detalojn de Dr. M. Terwagne, rue de l' Ecuyer, 25, Bruxelles, aŭ de S-ro E. E. Yelland, 3, Fonthill Road, Finsbury Park, London N. 4.

LINGVAJ STUDOJ

Por Zamenhofa Vortaro.

En la unua alvoko (aprila „Esperanto“) ni notis, ke la listo de Zamenhofaj vortoj estas necesa antaŭpreparo de la modela *Esperanto-Esperanta Vortaro,* pri kiu iam revis nia Majstro, kiun nun preparas kelkaj fakuloj. La alvoko estis bone aŭdita, kaj el diversaj landoj venas la aproboj kaj bonvolaj proponoj pri la kunlaboro. Ok personoj jam esploras Zamenhofajn verkojn, nesufiĉe aŭ tute ne esploritajn je la vortara vidpunkto. Post la Kongreso nia kolektiva laboro ekfunkcios kun plej kontentiga vigleco. Unua nia zorgo estos fari precizan kaj kompletan liston de Zamenhofaj neoficialaj radikoj, akompanitaj de la koncerna frazo, kun indiko de la paĝo, kaj de la leksikografia klarigo en Esperanto, por la tutmonda komprenebleco. Kiam la unua laboro estos finita, ĝin laŭvole uzos ĉiuj vortaristoj, kiuj garantios la akuratan resendon de la manuskripto. Samtempe komenciĝos la dua parto de l' laboro: propraj nomoj kaj rimarkindaj kunmetaĵoj. La metodo de la dua laborparto nun estas studata kaj praktike elprovata.

Nia modesta entrepreno elvokis la intereson kaj viglan diskutadon. Interalie ni ricevis leteron, kiun ni represas sube. Tiu letero, kiu pruvas la utilecon de nia laboro ankaŭ por Esperanto-naciaj vortaroj, estis skribita antaŭ ol S-ro Wüster havis eblecon konatiĝi kun la metodoj kaj celoj de nia entrepreno, kiu cetere tuŝas iom alian kampon ol tiu de la „Enciklopedia Esperanto-Germana Vortaro“.

Ni estos feliĉaj se nia modesta laboro kontribuos al la plej granda nacia, t. e. Esperanto-Germana, vortaro, por kiu la aŭtoro oferis multe da tempo kaj mono. Sed ni celas ja la antaŭpreparon de la Esperanto-Esperanta vortaro, destinita por ĉiuj nacioj, ĉar ĝi estos redaktita nur esperante. Kaj kiel unuan ŝtonon por tiu grava verko ni baldaŭ prezentos la definitivan Zamenhofan radikaron, kiun ni unuavice disponigos al S-ro Wüster kiel kontribuon por lia tre grava laboro.

Petro Stojan
ĉe UEA, 12 Bd. du Théâtre, Genève.

*

Por Zamenhof-Vortaro.

(Respondo al la alvoko en „Esperanto“ 1925, paĝo 90).

Berlin-Charlottenburg 2, 28 Junio 1925.
Schillerstrasse 12.

Tiujn, kiuj aprobas la ideon kompili kompletan vortaron de ĉiuj radikoj, kunmetaĵoj kaj parolturnoj prese uzitaj de Zamenhof, mi atentigas, ke de multaj jaroj mi kun kelkaj ĉiutagaj helpantoj laboras por ĝia realigo. Proksimume 20000 el la proksimume 100000 Zamenhof-slipoj jam estas deponitaj en la du unuaj finkompostitaj volumoj de mia „Enciklopedia Vortaro“.

Ĉiun, kiu volas helpi per kunlaboro la kompilon de kompleta Zamenhof-vortaro, mi refoje kore invitas: Certe mankas en la unuopaj volumoj de la E.-V. ankoraŭ gravaj Zamenhofaj lingveroj. Sinceran dankon meritas ĉiu tia atentigo *kun fonto;* ni enigos la preterlasitaĵojn en la suplementojn. La fine aperonta *Zamenhof-Konkordanco* povos esti absolute kompleta, se ĉiu bonintenca kritiko estos pasigata al mi. (Spertuloj vidos ankaŭ, ke la postaj volumoj de la E. V. jam estas nekompareble pli kompletaj ol la unua, pretigita sub la ombroj de la mondmilito.)

Eugen Wüster.

* * *

PS. Ni profitas la okazon por ankoraŭfoje rekomendi al la esperantistaro subteni per aĉeto la grandegan verkon de S-ro Wüster „Enciklopedia Vortaro“ (Ferd. Hirt & Sohn, Leipzig), kiu meritas esti en ĉiu biblioteko de grupo aŭ privata samideano. Pri ĝi ni presigos detalan artikolon de Prof. Dietterle en venonta numero. *(Red.)*

Kun tiu ĉi numero estas sendata

„Scienca Bulteno“ kaj

„Bulteno de la Internacia Labor-Oficejo“.

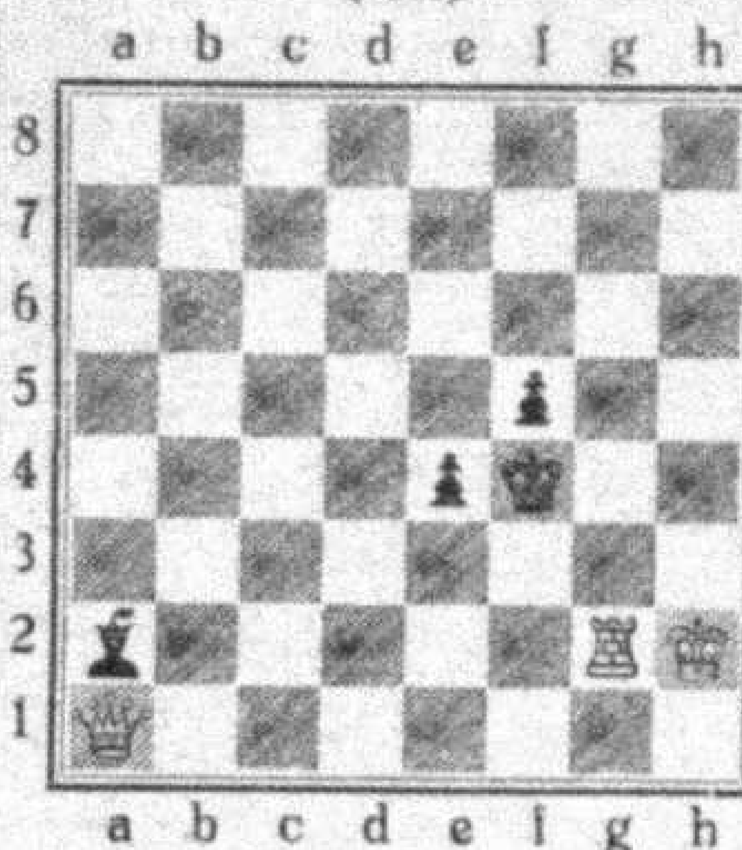
La sekvanta numero de „Esperanto“ aperos post la kongreso.

ŜAKO

Gvidanto: *Fr. Hájek,* Praha-Nusle, Přemyslovo nábř. 396. Ĉeĥosl.

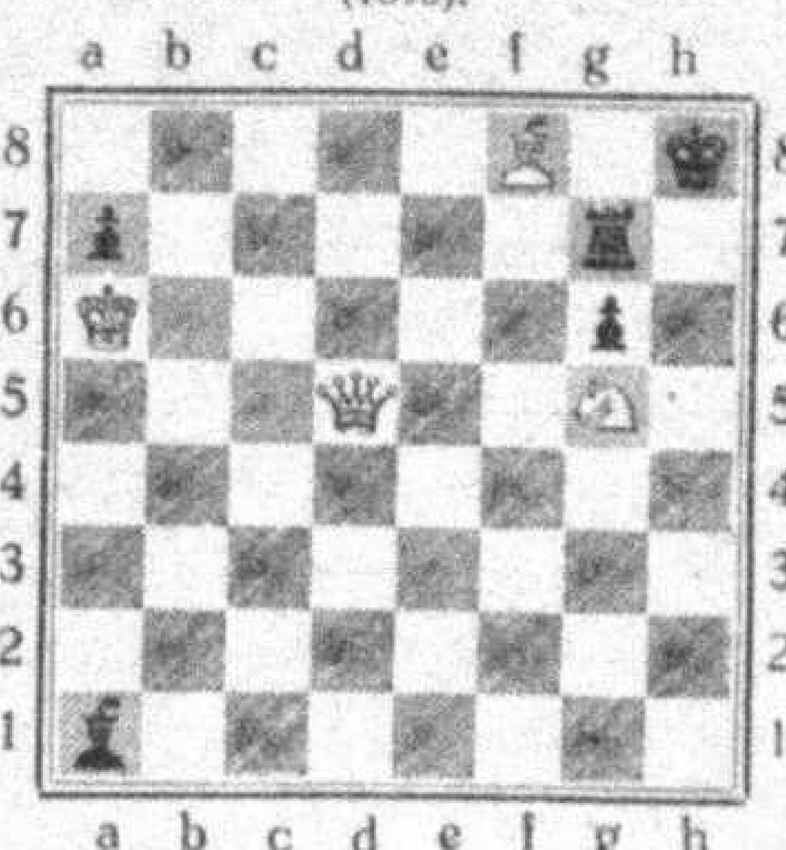
Ĉion kio koncernas ŝakon, sendu senpere al la gvidanto.

Problemo N-ro 150.
D-ro J. Dobruský
(1888).

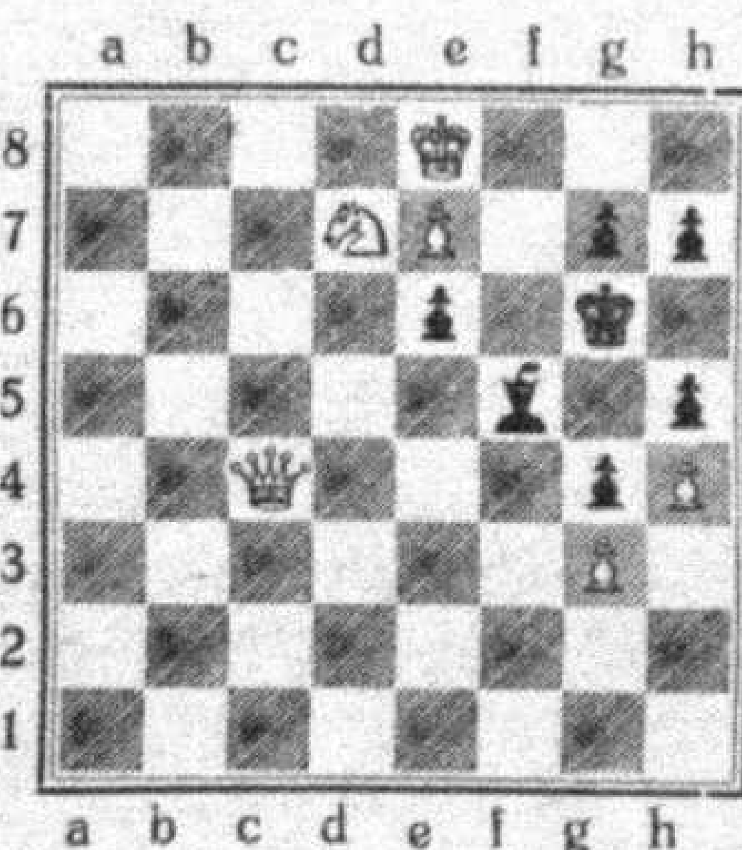
Blanko matas per la 3-a movo.

Problemo N-ro 151.
D-ro J. Dobruský
(1896).

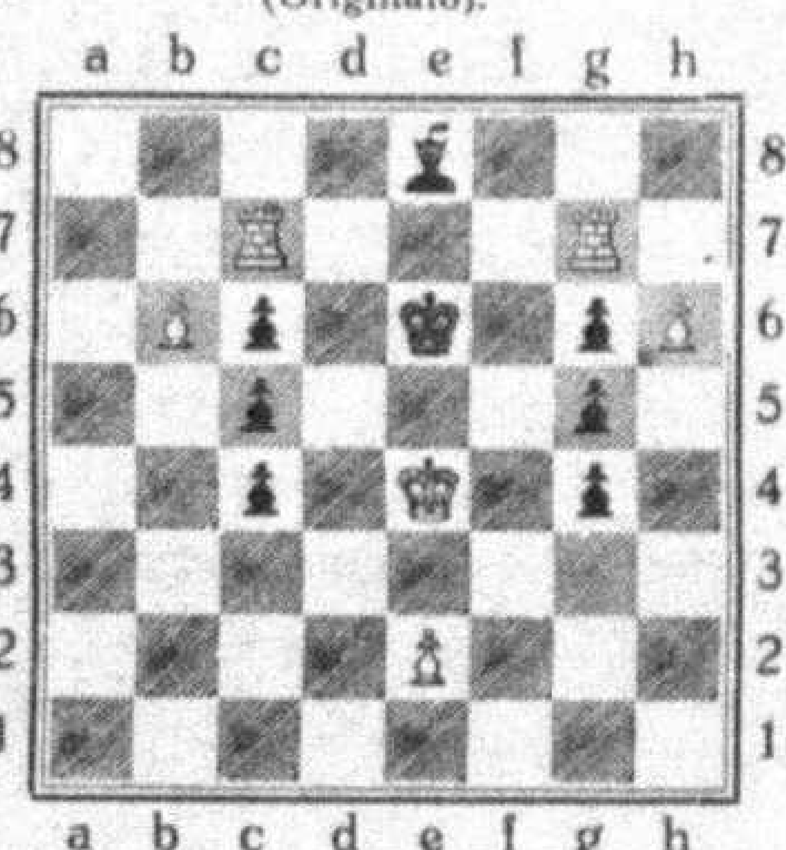
Blanko matas per la 3-a movo.

Problemo N-ro 152.
D-ro A. Galicky
—

Blanko matas per la 3-a movo.

Problemo N-ro 153.
H. T. Bailey, London
(Originalo).

Sinmato per la 2-a movo.

La reproduktitaj trimovaj problemoj estas rimarkindaj pro la arte esprimita persekuto de la nigra kuriero. En la unua problemo post la movo de la T sekvas la D la movojn de la K sur la diagonalo a1—h8 ĝis la K liberigas al la D la diagonalon b8—f4. En la dua problemo ĉasas la blanka K nigran K, sin movantan sur la diagonalo a1—f6. La tria problemo ludigas la kurieron diagonale sur ĉiuj kampoj de f5 ĝis b1 kaj sur ĉi tiuj kampoj estas la K persekutata de la D de sur la kampoj c1, d2, e3, por povi respondi al la eventuala movo de la peono h7 per la kapto de la K. — La sinmato de nia angla samideano apartenas al la grupo de simetrie konstruitaj verkoj, kiujn oni foje dum ne longa tempo kulturigis. Domaĝe ke ilian belaspekton akompanas ĉiam la ombro: ilia solvado, kiu estas ĉiam tro facila.

Solvoj de la problemoj:

N-ro 146: 1. De2—e8, Ta5 movas, 2. Tc6—a6 m; Tb4 movas, 2. Tc6—c4 m; Ra4—b5, 2. Ĉb1×c3 m.

N-ro 147: 1. Dd4—d8, Ĉb7×d8, 2. f7—f8Ĉ m; Rh7—g6, 2. f7—f8 Ĉ m; Dc8×d8, 2. Re6—f5 m; Dc8×e6, 2. Dd8—g8 m; Ĉc5×e6, 2. Dd8—d3 m.

N-ro 148: 1. Ĉe7—d5, Rc4×d5, 2. Dc8—e6 m; Tc6×c8, 2. d2—d3 m; Ta6×a8, 2. Ĉd5—b6 m.

N-ro 149: 1. Dh1—h7, g6—g5, 2. Ĉc1—e2 m; Rd4—c3, 2. Dh7×g7 m; c4—c3, 2. Dh7—h4 m; Rd4—e4, 2. Dh7—h4 m.

Alvenis ĝustaj solvoj de la problemoj:

N-ro 134, 135, 136, 138, 139, 140, 144 Jonas Unguraitis, Žaliašarkiai (Litov.); 138, 139, 140, 141 H. Steding, Bremen (Germ.); 145 T. Sika, Praha (Ĉeĥ.)

Korespondo:

S-ro *H. Steding.* — La trimova probl. Rc2, Dh8, Rd5, Kb8 enhavas tro da superflua materialo, tial malpureco en la matoj krom la multaj dualoj.

REKLAMO

M.ALLONGIGOJ: L = *letero.* PK = *poŝtkarto.* PI = *poŝtkartoj ilustritaj.* PM = *poŝtmarkoj.* bfl = *poŝtmarkoj sur bildflanko.* kĉl. = *kun ĉiuj landoj.* Esp-aĵo = *Esperantaĵo.* fot-aĵo = *fotografaĵo.* gaz. = *gazeto.*

Atentigo!

La personoj anoncantaj havas la moralan devon respondi almenaŭ unufoje al la ricevitaj petoj, klarigante ĉu ili deziras aŭ ne deziras daŭrigi la korespondadon. Kiu ne respondas peton konforman al sia anonco, tiu malutilas al la internacia korespondado per Esperanto.

Petoj kaj Proponoj

Internacia Komerco.

Abituriento de germana reallernejo, kun 4-jara praktiko en banko, serĉas bonan pozicion en eksterlando. Kiu scias pri iu loko, tiu afable skribu al S-ro L. Loos, Pfarrgasse 1, Bamberg, Germanio.

Absolvinto de komerca akademio, 28-jara, serĉas postenon de librotenisto aŭ de ĉeĥa korespondanto en iu ajn lando. Li povus akcepti la postenon tuj, kaj kontentiĝus kun modesta salajro. Adreso: S-ro R. Bloch, Praha II, Pořič 29, Ĉeĥoslov.

Du amikinoj, 22-jaraj, serĉas pozicion en Germanio, Aŭstrio, Svislando, ambaŭ en sama urbo, kiel kontoristinoj, stenografistinoj, vendistinoj de sinjorin-vestaĵoj. Urĝas, bonvolu rapide skribi al F-ino Irma Leike, Hagen in Westfalen, Schützenstr. 47 a, Germanio.

Esperanta Societo „Nova Sento", str. Wat-Ras 195, Barcelona, Hispanio, sciigas sian novan adreson kaj akceptas korespondadon por la kursanoj.

Filatelistoj! Mi havigas ĉiujn nunajn markojn de Francio kaj kolonioj, laŭ nominala valoro plus 10 proc., plus sendkosto. Pagu per franca mono antaŭe, ne malpli ol 50 fr. Petu la prezaron de mia kolekto de 4 filatelistaj ekspozicioj 1925, Paris. Mi interŝanĝas laŭ Yvert et Tellier kun Nederlando, Belgio, Monako, Luksemburgo, nur markojn sen difektoj. S-ro Georges Caron, 70 rue Claude Bernard, Paris 5.

Muzikinstruo. Holanda fraŭlino, posedanta diplomon por muzikinstruo (pianoforto), parolanta francan, germanan, anglan kaj esperantan lingvojn, serĉas laboron en svisa familio por instrui infanojn. i ankaŭ akceptos oficon en knabina lernejo. Sendu leterojn al la administracio de „Heroldo de Esperanto" en Horrem b. Köln, Germanio, sub literoj K. V.

Poŝtmarkoj! Tra la tuta mondo! Poŝtmarkoj! Poŝtkartoj ilustritaj! Mi interŝanĝas poŝtmarkojn kun seriozaj filatelistoj, nur sendifektajn, bonajn, indajn, ne bagatelojn, kun eŭropaj ŝtatoj: Albanio, Andorra, Islando, Danzig, Greklando, San Marino, Turkio, Palestino, Malnova Bosnio, Malta, Kreta, Monaco, Montenegro, Ukraino, Saarteritorio, Fiume, Levant, Lietuva; plue kun kromeŭropaj sendependaj ŝtatoj de ĉiuj landoj, kun kolonioj francaj, anglaj, hispanaj, italaj, portugalaj, precipe kun: Persio, Siamo, Arabio, Malay, Irag, Pérak, Rhodos, Sarawak, Straits Settlements, Syrio, Timor, Vej-haj-vej, Borneo, Abisenio, Liberio, Tahita, Alĝerio, Angolo, Egiptio, Libia, Eritrea, Gambia, Guinea, Ceylon, Cyprus, Indio, Honkong, Java, Celebes, Indo-china, Kongo belga, franca, portugala, Madagaskar, Madeira, Maroko, Nigerio, Mauritius, Nyassa, Réunion, Sudan, Seychelles, Somalilando, Saharo, Tuniso, Zanzibar, Gold Coast, Benadir; kun tutaj respublikoj kaj insuloj en Ameriko kaj entute kun tuta Oceanio (kiel: Costarica, Panama, Jamaika, Fiji, Havaii, Papua, Labuan ktp.). S-ro Jan Mikš, urba ŝparkaso, Riegrovo nám. 612, Praha-Nusle, interŝanĝas kun ĉiuj landoj PI bfl, al ĉiuj respondos.

Puntoj. S-ro A. Dupuis, teknikisto, 7, rue de Montenotte, Paris 17, deziras ricevi de eksterfrancaj samideanoj sciigojn pri puntoj, brodaĵoj kaj similaj laboroj de virinoj, uzataj en eksterlando. Aĉetus plezure specimenojn kaj modelojn de naciaj produktaĵoj.

Stenografio por esperantistoj baldaŭ aperos de B. P. Roubos, Noordendijk 9º, Dordrecht, Nederlando. Al petantoj li sendas senpage la unuan lecionon kun bezonaj informoj. Adresu bone! Skribu legeble!

Teknika instruado. Mi deziras korespondi kun inĝenieroj aŭ konstruiistoj instruistoj pri la aranĝo de la teknika instruado ĉiugrada. D-ro Lindt, ŝtata instruisto, partoprenonto de la XVII-a, Zittau, Moltkestr. 1, Germanio.

Korespondado

Interŝanĝo de objektoj.

Ameriko.

Centralia (Washington). S-ro Archer Elroy Ball, ĵurnalisto, P. O. Box 565, L, PK, PI kun ĉiulandaj gesamideanoj. Ankaŭ korespondado pri radio, lingvo ktp.

Chicago (Illinois). S-ro F. J. Kovarik, 2502 So. Kedzie Ave, PM kĉl. laŭ katalogo Yvert aŭ Scott.

Mexico. S-ro M. Rodriguez, Apartado postal 2482, pogrande interŝanĝas markojn kun Afriko, Azio krom Japanio, anglaj kolonioj, Centra Ameriko. Unuafoje sendu almenaŭ por 100 fr. laŭ Yvert. Certe respondos.

Mitchell (S. Dak.). S-ro C. H. Gibbons, Faith Home, deziras letere korespondi, krom filatelistoj kaj kolektantoj, L pri religio.

Moundsville (West Virginia). S-ro Herbert Scott, 1312 Purdy Ave, PM, prefere kun multhavuloj aŭ neeŭropanoj; ne sendas unue.

Belgio.

Schaerbeck. S-ro V. Lamberts, arkitekto, 55 Av. Hamoir, PK, PM nur neuzitaj, sendas uzitajn kaj neuzitajn poŝtmarkojn.

St. Kruis (Brugge). S-ro Henri Campe, Vestingstraat 56, PM- kaj PK-kolektanto, PI bfl, PM, kun gesamideanoj el ĉiuj landoj, ĉiam respondas.

Bulgario.

Gorna Orehovica. S-ro Kiril Makaeev, fotojn kun precipe neeŭropanoj, PI, L.

Ĉeĥoslovakio.

Landskron. Postulu ĉe policisto Rud. Fuchs la bonegan lumbildserion „Esperanto en la praktiko" (50 diapozitivoj).

Landskron. S-ro Erich Koblischke, instruisto, Schillerstr., serĉas (gajserenan) korespondadon, L, PI bfl, esp-aĵoj kĉl., kelkaj entreprenemaj grupanoj (precipe belulinoj). Tuja kaj nepra respondo.

Suché Vrbné (apud Č. Budějovice). S-ro Pavel Cahák, UEA-del., Dobrovodská 56, PM, PI kaj esperantajn gazetojn kun seriozaj gesamideanoj.

Suché Vrbné (apud Č. Budějovice). S-ro Karel Daněk, studento, Havlíčkova 160, PM, PI kaj fot-aĵojn. Ĉiam respondos.

Ŝlavkov u Brna. S-ro Miloslav Němec, cukrovar, 24-jara oficisto de sukerfabrikejo, PI, L kun usonaj kaj svisaj samideanoj, ankaŭ kun samideaninoj.

Germanio.

Dresden-A. 19. S-ro Gerhard Boden, Wormser Str. 76, II, PI bfl, L kĉl.

Dresden-N. 30. S-ro Willy Eckert, Fechnerstr. 24, I, PI bfl, L kun inteligentaj, seriozaj gesamideanoj ĉiulandaj.

Düsseldorf. S-ro Albert Schmitz, Florastrasse 13, PI bfl. kaj PM kĉl., ne sendas unue, tuj respondos.

Hispanio.

Barcelona. S-ro Ramón Ribas, junulo, str. Radas 47 - 2º - 2a, L, PI kun fraŭlinoj el ĉiuj landoj. Certe mi tuj respondos!

Sevilla. F-ino Rosario Gonzalez Romero, str. Santas Patronas 50 dupo., PI, prefere kolorigitaj, kĉl.

Hungario.

Budapest X. F-ino Sophie Schwab, Allomás u. 7, informas siajn korespondantojn pri nova supra adreso (ĝis nun en Mellendorf-Hannover, Germ.).

Budapest X. S-ro Antonio Havár, Mádi utca 15 b I. 12, PI, L pri popolmoroj kĉl., nepre respondas.

Italio.

Brescia. D-ro Antonio Cottinelli, Via Battaglie 57, deziras interŝanĝon de stereoskopaj vitraj fotoj 45 x 107 mm.

Latvio.

Vecgulbene. S-ro K. Aŭziņš, Stāki, Ŝkieneros, PM, PK, PI.

Litovio.

Dotnava. S-ro Bronius Laukŝas, 19-jara lernanto, Agrikultura Teknikumo, PI bfl, L (kun rusoj ruslingve) kun esperantistaj maristoj, ŝipanoj kaj insulanoj ktp.

Maroko.

Amizmiz. S-ro Pierre Carrière, Bureau des Renseignements, deziras serioze korespondi kun araboj arablingve.

Sidi Rahal. S-ro Joa Lipperto, Matr. 7671, Cie. Pion. 4 Regt. Etr., Bureau de renseignements, Travaux de Ponts, malriĉa legiano deziras donace fotografaparaton kaj kompence sendos laŭdezire bildojn. Ankaŭ akceptas mondonacojn.

Nederlando.

Amsterdam. S-ro N. A. Zilver, P. O. B. 1055, PM, helpmono, malakceptas bagatelojn.

Culemborg. F-ino J. Streel, Ridderstraat 1, PM kĉl., ne bagatelojn, ne sendas unue.

Nederlanda Hindio.

Bendoredjo (Java). S-ro W. H. de Jonge, PM (vidu „Petoj kaj proponoj" en maja numero.

Persio.

Sultanabad. S-ro Faylolah Ĥan Parzin, PI bfl kĉl.

Pollando.

Bialystok. S-ro Emanuel Rozensztejn, lernanto, Zamenhofa 12, I, L, PM, PI kĉl., ĉiam respondos.

Bialystok. S-ro A. Jablonski, Rynek Kosciuszki 26, PM, PI, L, papermonon, ĉiam kaj tuj respondos.

Boryslaw. S-ro Rathner Marek, Gimnazia Esperanto-Grupo, serĉas gimnaziajn korespondantojn el Italio, Fanclando kaj Svislando.

Drohöbycz. S-ro Ch. Altmann, Garbarska 3, kun Oriento, precipe Palestino, Egiptujo, per L, PI: por gazetoj kaj Esperanto-ŝlosiloj sendas poŝtmarkojn.

Lwów. S-ro Erwin Mehr, Bartosza Glowackiego 3, L, PI.

Luck. S-ro J. Kaczka, gimnaziisto de VIII. klaso, str. Jagielonska 21, L, PI kĉl. kun gegimnazianoj.

Rosochacz. F-ino Halina Domanska, poŝto Jagielnica (Wsch. Malopolska), PI bfl kĉl., certe respondos.

Warszawa. S-ro Jozef Jodlowski, ul. Sw. Barbary Nr. 12, PM, PM kĉl.

Warszawa. F-ino Eugenio Paŝtejn, oficistino, Zakroczymska 9, 1. 50, korespondas kun eksterlandanoj. La temo laŭvola. Respondo certega.

Warszawa. S-ro Jak. Wizenberg, studento de politekniko, Sienna 33, kun ekstereŭropaj landoj belartajn PI, fotojn popol-kutimajn kaj el esperanta vivo, infanajn laboraĵojn, sciencajn vidindaĵojn, natur-sciencaĵojn (ekzemple insektoj, papilioj). Respondo certa.

Rumanio.

Alba-Julia. F-ino Malvino Schwartz, PI kĉl.

Alba-Julia. S-ro Ludoviko Rosenberg, PI kĉl.

Alba-Julia. S-ro Lud. Megyeri, PI kĉl.

Alba-Julia. S-ro Alexandro Reinfeld, PI kĉl.

Alba-Julia. F-ino Manjo Sternad, kun seriozaj viroj 30-40 jaraj ĉl.
Alba-Julia. Fino Szidi Hammermann, nur kun viroj 25-30 jaraj ĉl.
Alba-Julia. F-ino Irma Gyulay, PI, L pri popolkutimoj.
Alba-Julia. S-ro Johano Hunyady, L pri Esperanto-movado, PI, il. gaz., PM kĉl.
Alba-Julia. F-ino J. Kohn, pri diversaj, seriozaj temoj, kun ĥinoj, japanoj, hindoj kaj negroj.
Beclean (Jud. Solnok-Dobâca, Transylvania). S-ro D-ro Rácz Jozefo, advokato, L, PK, PI kun eksterlandanoj. Nepre respondos.

Ruslando.

Moskva. S-ro Nikola Ŝaŝkin, Ĉerkasskij per. 15, „VCSPO-Centrosojuz" 222 Fin-otdel., PI, L kun kooperadistoj pri kooperacio, terkulturo, komerco, vojaĝado, socia vivo.
Moskva. F-ino Z. Ŝaŝkina. Ĉerkasskij per. 15, „VCSPO-Centrosojuz" 222 Fin-otdel. PI, L kun kooperistoj pri kooperacio, terkulturo, komerco, vojaĝado, socia vivo.

Sudslavio.

Novi-Sad. S-ro Stefano Bodi, kompostisto, Kisaĉka ul. 11, PI bfl kĉl.
Novi-Sad. S-ro Lazar Vrudžin, komercisto, Temerinske ul. 25, PI, PM kĉl.
Novi-Sad. S-ro Johan B. Fabry, pastro kaj profesoro, Jovana Subotica ul. 1, PI, PM kĉl.
Novi-Sad. S-ro Adalberto de Sigeti, oficisto, Batori ul. 33, PI kĉl.
Novi-Sad. S-ro Andrija Berko, komercisto, Batorijeva ul. 52, PI bfl kĉl.
Novi-Sad. S-ro Stefano Beli, instrumentisto, Veres-Martijeva ul. 6, PI, PM kĉl.
Sremska-Mitrovica. S-ro Ĝorĝe Rosić, Sremska ulica 41, PI bfl kĉl., ankaŭ PM. Ne sendas unue, tuj respondos.
Sremska-Mitrovica. S-ro Ĝorĝe Nikolić, Sremska ulica 50, PI bfl kl.
Sremska-Mitrovica. S-ro Slavko Dragičevič, Parobrodska ulice 15, PM kĉl.
Subotica. S-ro prof. Leon Lazar, Muzičke Škola, PI.

Svedlando.

Borgstena. 30 kursanoj deziras korespondi kun la tuta mondo. Skribu tuj al S-ro A. Emanuelson, Borgstena.
Bromölla. S-ro John Nilsson, Box 26-100, PI, L, fotoj, prefere kun fraŭlinoj kaj neeŭropanoj, krom Germanio.

GRANDA NOVAĴO
POR LA TUTMONDA ESPERANTISTARO!

Esperantistoj el ĉiuj landoj! Kun plezuro kaj ĝojo ni anoncas la baldaŭan aperon de io tute nova kaj granda. Io, kio tuj ekinteresos la tutmondan esperantistaron; ĉar dank' al sia granda utileco kaj praktikuzebleco tiu nova ilo ebligos la disvastigadon de nia lingvo kun fulmotondra rapideco, neniigante ĉiujn naciajn barojn kaj lingvajn malfacilaĵojn.

Dum la lastaj ok monatoj D-ro Benson, nun la prezidanto de la „*Benson School of Esperanto, Inc*" senlace kaj kun grandaj elspezoj laboradis tage kaj nokte por la preparo kaj perfektigado de granda entrepreno, efektive la plej grandioza projekto kiu iam estis entreprenita dum la tuta ekzistado de la esperanta movado. Kaj jen, post grandaj penoj kaj post elspezo de ĉirkaŭ kvinmil dolaroj, ni fine estas pretaj surprizi la tutmondan esperantistaron.

Sed antaŭ ol ni faras tion, ni decidis organizi fortan tutmondan agentaron, kaj ni ĉi tie alvokas la esperantistojn el ĉiuj nacioj kaj landoj, el ĉiuj vilaĝoj kaj urboj, aliĝi por tiu grandega entrepreno. Ni proponas pagi bonegan rabaton al ĉiu fervora esperantisto, kiu estas preta fariĝi nia agento. Jen estas via ŝanco kuniĝi kun la plej grandioza vere amerika entrepreno. Jen estas via ŝanco por duobla gajno: persona materia gajno kaj morala gajno por la esperanta movado. La avantaĝoj estas senlimaj en ambaŭ okazoj.

La kondiĉoj estas jenaj: Se la supre dirita impresas vin kaj gajnas vian konfidon, sendu al ni tuje unu dolaron (usona) kun via adreso; kaj ni sendos al vi nian grandan surprizon sub jena garantio: — Se laŭ via propra opinio la surprizo ne valoras almenaŭ dekfoje la dolaron, vi resendu ĝin, kaj ni ne nur repagos al vi la dolaron, sed ankaŭ viajn poŝtelspezojn. La „*Benson School of Esperanto. Inc.*" estas korporacie starigita institucio, kaj ĝia garantio sufiĉas. Krom tio ni certigas vin, ke ni ne bezonas vian monon por la daŭrigo de nia laboro. Ni havas nian propran kapitalon por tiu celo. Ni deziras vian dolaron kiel pruvon de via konfido al la institucio, kiel pruvon de via fervoreco kaj entuziasmo. La dolaro sendita de vi pruvos al ni, ke vi estas sufiĉe agema por nia celo. Esperanto estas nia idealo, *nia religio*, nun pruvu ĉu via kredo ampleksas la valoron de unu dolaro, aŭ ne. Se jes, ni bezonas kaj bonvenas vin; se ne, restu en paco, hometo, ĉar ni ne havas tempon por infanludado.

Nia granda surprizo estos sendata la unuan de *septembro*, ĉar ni volas doni la saman ŝancon al ĉiu esperantisto. Ĉiu dolaro ricevita, kies poŝtsigno montras, ke ĝi estis sendita post la unua de *septembro*, pozitive estos resendata.

Tio koncerne la agentaron. Nun ni ankaŭ deziras diri vorton al tiuj esperantistoj, kies kredo al la esperanta movado ampleksas la valoron de pli ol unu dolaro. Nome — cent dolarojn, la prezo de niaj akcioj.

Malgraŭ tio, ke ĉi tiu institucio ne estis organizita por profitoj, tamen, ni tute ne dubas, ke pli aŭ malpli baldaŭ la mono enmetita en ĉi tiun entreprenon, komencos pagi bonan profiton. Kiel? Tio estas nia sekreto. Ni amerikanoj ne nur posedas la ŝlosilon de sukceso, sed ni ankaŭ scias kiel ĝin uzi. Nun ni proponas vendi kelkajn el niaj akcioj al tiuj fervoraj esperantistoj, kiuj estas dotitaj je profeta antaŭvido, kaj estas sufiĉe spekulemaj por prenkapti bonan ŝancon, kiam tia prezentas sin.

Kaj ĉi tie ni uzas la okazon ripeti denove, ke ni tute ne bezonas vian monon. Kontraŭe, ni mem preferas havi la tutan profiton de nia laboro, kaj se ni nun oferas vendi kelkajn akciojn, nia objekto ne estas la mono, sed tute alia motivo. Nome: — ni opinias, ke ĉi tiu institucio tre multe gajnos, se almenaŭ unu esperantisto el ĉiu lando partoprenos kaj havos materian intereson en ĝiaj faraĵoj. Cetere, tio estas parto de nia sekreto, kiun ni ankoraŭ ne estas pretaj malkaŝi. Ĉiuokaze ni decidis vendi ne pli ol kvin akciojn al ĉiu lando, inkluzive Usono, ankaŭ ne plu ol unu akcio al ĉiu persono. Krome, ĉi tiu ofero valoras nur ĝis la unua de *septembro*. Ni pozitive ne akceptos monon, kiam la poŝtsigno montros, ke ĝi estis sendita post la unua de *septembro*. Ĉar nia motivo ne estas mono, sed la persono mem, ni donas la saman ŝancon al ĉiu — riĉa aŭ malriĉa. La malriĉa povas pagi po dek dolaroj monate, kaj li ricevos la akcion kiam la tuta sumo de cent dolaroj estos pagita.

Jen estas modela tipo de esperantistoj kiujn ni preferas havi kiel partoprenantoj de nia entrepreno.

Doktoro Tobias Sigel el Detroit, Michigan, Usono, kiun ni persone ne konas, kaj kiu tute ne scias pri nia entrepreno, sendis al ni cent dolarojn sen ia demando pri detaloj. En lia letero de la 4-a de aprilo li simple diras: — „Mi sendas al vi cent dolarojn, kaj mi lasas al vi fari laŭ viaj deziroj". Se vi havas la saman konfidon al ni kiel tiu princo de esperantistoj, ni certe bonvenas vin.

Ni ne povas garantii, sed ni promesas, ke ĉiu akcio de la „Benson School of Esperanto, Inc." baldaŭ havos grandan valoron. Ni altiras vian atenton al la fakto, ke ni jam enmetis kvinmil dolarojn, kaj ni estas pretaj enmeti plue kvinmil, krom la longa, tute ne facila, laboro de la lastaj ok monatoj, kiu por ni valoras multfoje tiun sumon. Se tio ne gajnas vian konfidon, kaj ni malsukcesis vin konvinki, tre bone, sed vi ŝanĝos vian opinion kiam niaj akcioj ne plu estos akireblaj je ia ajn prezo. La unua de *septembro* estas la lasta tago, la dua de *septembro* tro malfrue.

Jen kelkaj el la profitoj por niaj akciuloj: — Ili fariĝas la ĉefagentoj de siaj landoj, kaj ricevas pli grandan rabaton ol la ordinaraj agentoj. Ili havas krediton ĉe ni ĝis la sumo enpagita por la akcio. Ili ricevas ĉiujaran dividendon el la profitoj.

La unua esperantisto el ĉiu lando, kies monon ni ricevos, havos nian specialan atenton, kaj por tiu celo ni konsilas, ke ĉiu enfermu sian fotografaĵon kune kun la mono, ĉar ni estas preparantaj alian surprizon por niaj akciuloj. Ĉi tiu surprizo ne nur pruvos nian grandan ŝatecon de via konfido, sed ankaŭ . . . . Ne, eĉ tion ni ne malkaŝos. Ni deziras plenan konfidon.

*

La administrantoj de la esperantaj gazetoj kaj ĵurnaloj el ĉiuj landoj estas petataj sendi al ni ekzempleron de iliaj gazetoj donante la plej rabatitan prezon por anoncado (usona mono).

BENSON SCHOOL OF ESPERANTO

Delegito de UEA — Ĉefdelegito de TEAJ

20 MERCER ST. :: NEWARK, NEW JERSEJ :: USONO

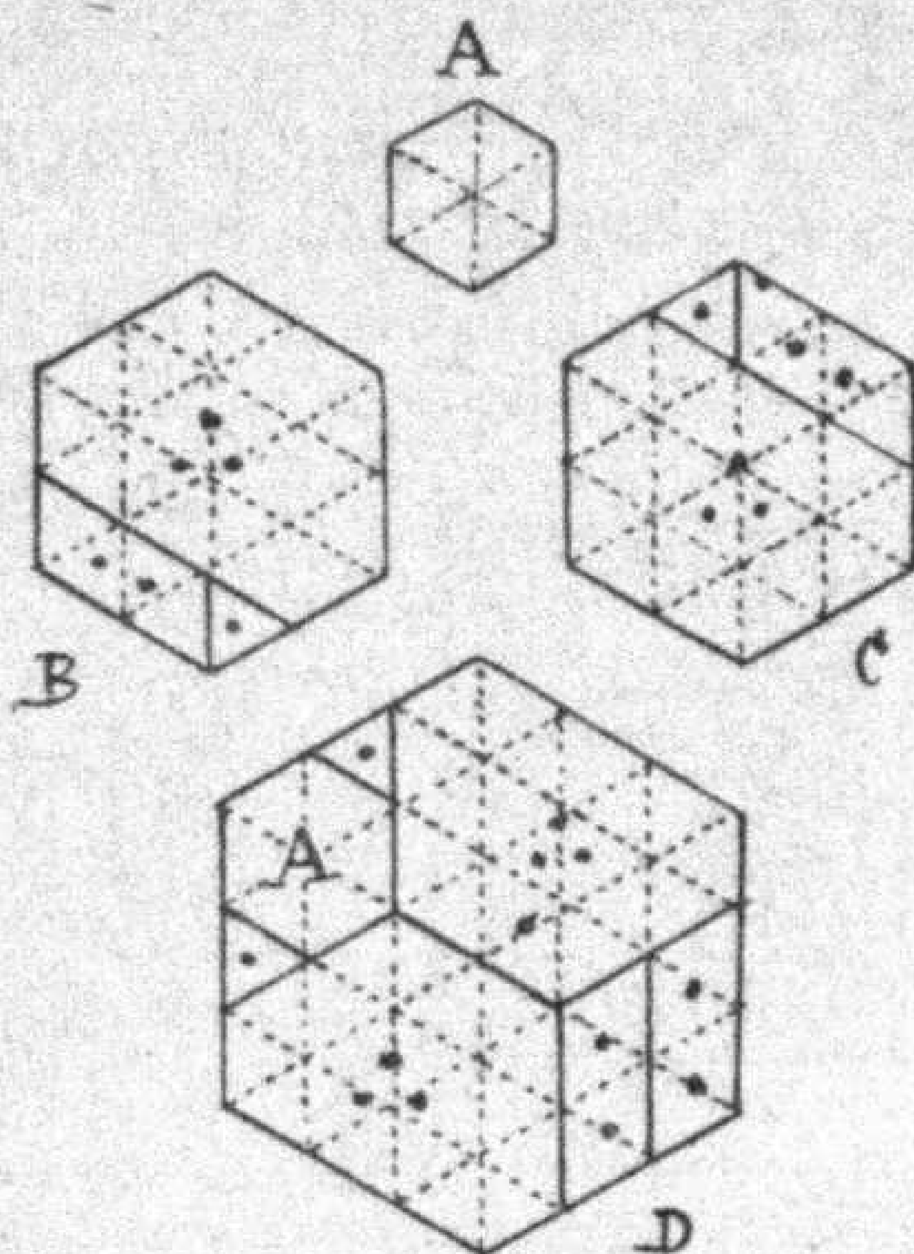
AMUZO KAJ ŜERCO.

Red.: *Alessandro Mazzolini, FANO, via Montevecchio, N-ro 32 (Marche, Italio).*

Solvojn senpere al la supra adreso. — La nomoj de la solvintoj estos publikigataj.

Solvoj:

92 = Dividinte je 6 interegalaj regultrianguloj la seslateron *A*, kaj en 24 interegalajn regulgonojn ĉu *B*, ĉu *C*, oni divenas ke ĉiuj la ricevitaj trilateretoj de *A*, de *B* kaj de *C* interegalas: unu rigardo al la proksima figuro ekdivenigos la solvon.

A = 6;
B = *C* = 24;
D = 54;
6 + 24 + 24 = 54.

93 = Je; ru-bo; sa-te-li-to; to-le-re-mo; mo; Ko-re-o; Le; to; li; bo-te-go; Je-ru-sa-le-mo. — 94 = Ovidio. — 95 = Virgilio, Eneido. — 96 = Victor Hugo: La Mizeruloj. — 97 = *Bonaj' kaj malbonaĵo.* | Pri malbonaj' farita estu sento | de vera pento: | pri bonaĵo farita el la koro | for la memoro!

---

98. **Rabobesto.**

Tre komunan manĝaĵon | vi aldonu al ega | turniĝanta afero | por ekvidi aperi | rabobeston al hejma | similanta besteto.

* * *

99. **Ciferoj kaj literoj.**

Antikve la cifero dua estis | centono de l' unua; | ciferoj tiuj estis | literoj ankaŭ, estigantaj vorton | en Esperanto signifantan de | l' unua aludita ĵus cifero | ducentkvindekonon.

* * *

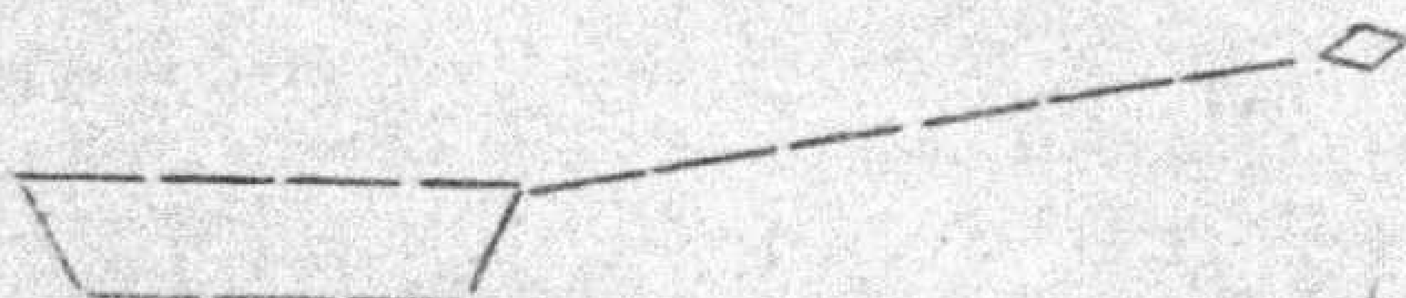
100. **Rombo.**

1 = Triono de tri. | 6, 2, 7 = Jen fil' de Noê. | 1, 2, 3, 4, 5 = Urb' estas franclanda. | 7, 4, 8 = Miloblo de tri. | 5 = Triono de ses.

```
        1
    6 — 2 — 7
1 — 2 — 3 — 4 — 5
    7 — 4 — 8
        5
```

ALUMETLUDOJ.

101. **Varmegigantaĵo.**

El jena ilo faru aĵon ofte | sub ĝi varmegigantan.

Esperanto-Presejo Magdeburg-N.